

NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON CONFEDERATION OF NORWEGIAN ENTERPRISE

Postadresse Postal Address
Postboks 5250 Majorstuen
NO-0303 Oslo
Norway

Adresse Address
Middelthuns gate 27
Oslo
Norway

Org.nr. Org.no.
NO 955 600 436 MVA

Telefon Telephone
+47 23 08 80 00
Telefaks Telefax
+47 23 08 80 01

E-post E-mail
firmapost@nho.no
Internett Internet
www.nho.no

Finansdepartementet
Postboks 8008 - Dep.
0030 OSLO

Vår dato 17.2.2012
Deres dato 16.11.2011
Vår referanse KDM
Deres referanse 10/2389 ReE

Hørings svar – rapport fra arbeidsgruppe om regnskapsføring av ny AFP-ordning i privat sektor

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) viser til Finansdepartementets høringsbrev av 16.11.2011 der rapport fra arbeidsgruppe om regnskapsføring av ny AFP-ordning i privat sektor er sendt på høring.

Den regnskapsmessige behandlingen av AFP er av stor betydning, og et eventuelt krav om balanseføring vil ha store konsekvenser for foretak som er tariffestet, og for forutsetningene for selve AFP-avtalen.

NHO støtter hovedkonklusjonene i arbeidsgruppens rapport og legger vekt på at man nå må komme frem til en avklaring rundt spørsmålet. Arbeidsgruppen konkluderer bl.a. ut fra en konkret vurdering at unntaksbestemmelsen trekker i retning av at AFP-ordningen kan regnskapsføres som en innskuddsordning, og dermed ikke balanseføres.

For NHO er det svært viktig at AFP ordningen ikke får krav om balanseføring.

Utgangspunktet for avtalen om ny AFP

AFP er en kollektiv og solidarisk tariffestet ordning som ikke kan likestilles med andre tjenestepensjonsordninger når det gjelder spørsmålet om regnskapsføring. Et krav om balanseføring vil oppfattes som et brudd med forutsetningene for AFP-avtalen fra 2008. I St. meld. nr. 5 (2006-2007) kommer det klart frem at AFP er en integrert del av pensjonsreformen og at den er bygget opp etter folketrygden som modell. Det politiske ansvaret for AFPs utforming må deles mellom arbeidstakere, arbeidsgivere og myndigheter.

Omtalen i St. meld. nr. 5 (2006-2007), s. 21 understreker dette: ”En tilpasset AFP-ordning skal, på tilsvarende måte som Regjeringens forslag til ny alderspensjon i folketrygden, ha et langsiktig perspektiv, være troverdig og forutsigbar. Statens bidrag til AFP-ordningen skal forankres i lov. I tillegg vil oppbygging av Statens pensjonsfond og et bredt politisk forlik om pensjoner sikre folketrygden og AFP-ordningen.”

Det ble også presisert at Regjeringen i det videre arbeidet ville legge vekt på at staten skal videreføre sitt samlede økonomiske bidrag til AFP-ordningen og bidra med den samme andel av den totale finansieringen som i dag.

Kostnaden ved ny ordning skal dermed ikke være større enn det den ville vært hvis gammel ordning hadde blitt videreført. Arbeidsgivers andel av kostnader til ny ordning skal videre utgjøre 2/3. Dette legger sterke føringer på hvilket bidrag som kan kreves av arbeidsgiver i form av premie. Videre begrenser det muligheten for at fond kan brukes til å sikre ordningens fulle forpliktelser. I forhandlingene i 2008 ble det derfor ikke lagt opp til at AFP skulle fullfunderes, men snarere at det skulle være en form for pay-as-you-go system (løpende betaling kombinert med et bufferfond) som sammen med partenes erkjente plikt skulle sikre dekning av fremtidige forpliktelser. Dette prinsippet er også nedfelt i ordningens vedtekter og i AFP-tilskottsloven. Derfor vil benyttelse av premie som kostnad best få frem foretakets reelle økonomiske forpliktelse.

I brev fra statsministeren til Riksmeklingsmannen 2. april 2008 står det blant annet "(...). Staten yter løpende tilskudd knyttet til AFP-ordningen til arbeidstakerne/pensjonistene tilsvarende halvparten av ytelsen fra arbeidsgiverne, eksklusive utgifter til kompensasjonstillegget som finansieres fullt ut av staten, jf. punkt 1 ovenfor. Det forutsettes at det etableres en robust ordning for innbetaling av arbeidsgivernes premie, og at arbeidstakerne som benytter ordningen er garantert utbetaling av AFP uavhengig av de enkelte bedrifters betalingsevne. (...)”

I Ot.prp. nr. 111 2008-2009 står ”En tilpasset AFP-ordning bør ha et langsiktig perspektiv, være troverdig og forutsigbar. Departementet har lagt vekt på at tilpassingen har skjedd i samarbeid med partene i arbeidslivet og på bakgrunn av et bredt politisk forlik om pensjoner.”

AFP er med andre ord basert på bred politisk tilslutning og anerkjente forpliktelser fra partenes side, og ble utformet som en del av et helhetlig mål for å få på plass pensjonsreformen. Et krav om balanseføring av ny AFP er uakseptabelt og kan ikke godtas, og NHO vil oppfatte et krav om balanseføring som et brudd på forutsetningene for AFP-avtalen fra 2008.

Støtter konklusjonene i rapporten

AFP er en kollektiv og solidarisk tariffestet ordning som ikke kan likestilles med andre tjenestepensjonsordninger. Et av særtrekkene er at man må fylle kravene i vedtektene ved uttakstidspunktet for å få AFP. Det bygges ikke opp en rettighet.

Arbeidsgruppen har foretatt en bred gjennomgang av ulike argumenter for regnskapsmessig behandling av ny AFP. NHO støtter hovedkonklusjonene i arbeidsgruppens rapport.

Rapporten drøfter hvorvidt ordningen faller innenfor eller utenfor regnskapsreglene uten å gi en felles konklusjon. Videre har arbeidsgruppen vurdert unntaksreglene som gjelder for ytelsesbaserte flerforetaksordninger etter regnskapsstandarden:

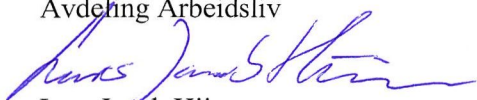
1. Finnes tilgjengelig informasjon.
2. Kan forpliktelsene allokere konsekvent og pålitelig til det enkelte foretak.

Arbeidsgruppens konkluderer med at en vurdering av unntaksbestemmelser trekker i retning av at ordningen kan føres som en innskuddspensjonsordning. Rapporten slår videre fast at i den grad prinsippene for beregning av forpliktelser i Fellesordningen ikke endres vil det ikke foreligge tilstrekkelig informasjon for balanseføring. Uavhengig av dette konkluderes det med at det kan være vanskelig å oppnå en konsekvent og pålitelig fordeling.

Rapporten viser at en fordeling av forpliktelsene som er beregnet samlet for AFP-ordningen ned til enkeltforetak kan gi et feil bilde av det enkelte foretaks reelle økonomiske forpliktelse.

Rapporten peker også på at en felles regnskapsmessig forståelse av hva som ligger i begrepet "konsekvent og pålitelig allokering" mellom land er av stor betydning.

Vennlig hilsen
NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON
Avdeling Arbeidsliv

Lars Jacob Hiim
Fungerende avdelingsdirektør